

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Deciduntur Tenenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

di uniformiter, quod ipsum probatur, rejiciendo id in naturam agentis, quæ nobis in posteriori, per experientiam v. gr. de sono innotescit. Hinc illa causalis aliquota pars remotior minus intenditur, quia est remotior, non est adæquata sed quia non continetur intra spheram agendi uniformiter, neque est hoc immerito recurrere ad naturam agentium, quia experientiam illam de sono, non negat Oviedo. Illustrari hoc etiam potest. Quia etiam in vivente, non prius medietati minimi naturalis conjungitur forma, quam toti minimo, ita & in præfenti.

III. RATIO est. Accretio successivè fit; fit enim medio motu locali, est enim extensio ad majorem locum, quod si fit medio motu locali, fit per prius & posterius, adeoque successivè.

RESPONDETUR. Aliud esse, an aliquid fiat medio motu locali, & aliud, an fiat majorem locum occupando. Quod accretio, item nutritio fiat medio motu locali, falsum est, nam hic ut benè arguitur supponit prius & posterius, adeoque successione, quæ, non potest in nutritione respectu minimi materiæ salvari. Alia autem hæc est propositio, an in accretione, fiat extensio ad majorem locum, & hæc propositio est vera, pro statu naturali. Et certè anima rationalis, minimum materiæ non incipit informare per localem motum, nec Angelus totam spheram locabilitatis suæ, simul implendo, facit id per motum localem. Luminosum item spargit suam lucem, non per motum localem. Sed hæc omnia id præstant vi, quam habent ad tantum operandum in tanta sphaera, licet his competat extensio ad majorem locum vel minorem.

ADDO. Quando dicitur nutritio esse extensio ad majorem locum, qui occupari debeat per localem motum, si id accipiat de ipsa materia mutationis, hæc, licet supponatur in ante mota localiter, pro priori tamen, immediatè antecedenti ipsam unionem formæ viventis, jam supponitur immediatè præfens, adeoque non mota localiter. Si autem extensio ad majorem locum, sumatur ratione formæ, extendet se in illam materiam approximata nutritionis forma. Si nullo motu locali.

Quando autem Aristoteles primi. Physicorum textu 18. & octavo Physicorum textu 55. eam augmentationem dicit motum: vel non loquitur de motu locali, sed de motu convertente alimentum in substantiam aliti: vel si loquitur de motu locali, accipit augmentationem latius, prout involvit transmissionem & attractionem materiæ alimenti, quod non fit, sine motu locali. Quando autem S. Thomas innuit oportere augmentationem fieri successivè, nihil concludit, an debeat fieri per partes aliquotas, an per proportionales. Nam etiam si fieret per partes aliquotas, sicut illæ sibi succedunt, ita

& augmentatio per illas facienda, poterit successione habere.

Punctum Difficultatis 2.

Deciduntur Tenenda.

DICENDUM est I. *Augmentationem fieri per partes aliquotas.*

PROBATUR I. Si non fieret per partes aliquotas, ideo non fieret quia in partibus aliquotis, sunt partes proportionales proximiores & remotiores, quæ deposcunt ut fiat augmentatio per prius & posterius, sed id nequidquam probat: quia aer illuminatus habet partes priores & posteriores, locus item divisibiles, quem occupat Angelus. Item materiam, quam primò informat anima rationalis, & tamen ista omnia fiunt absque motu locali.

PROBATUR II. Inductio formæ substantialis viventis fit per partes aliquotas; hoc ipso enim non fieret secundum minimum necessarium requisitum. Ergo & augmentatio.

PROBATUR III. Argumento negativo; Cum tanta sit difficultas partium proportionalem, quantum fieri potest caveri debet, ne quidquam per eas explicetur, & in oppositum non urget ratio.

Restat aliud decidendū. An hæc augmentatio fiat per interjectas morulas, quæ difficultas est communis, sive augmentatio fiat per partes aliquotas, sive per proportionales, quia de utrisque inquiri potest, an fiat per morulas interjectas. Quando autem queritur, an agens agat per interjectas morulas, non est iste sensus: An si debeat producere formam substantialem, continuè eam producat, certè enim non continuè illam producit, nam prius hæc pars ligni ignitur, postea remotior ut sensus etiam docet. Hic item est sensus. An si successivè applicetur agens, successivè fiat effectus, & hoc enim certum est, hinc fit ut non simul totum orbem sol illuminet, quia successivè, ad diversas mundi partes applicatur. Sensus ergo tantum est: An conquiescat aliquando agens necessarium, quantumvis applicatum ad agendum; ita, ut illa quies, possit appellari morula interjecta.

DICENDUM est II. *Agens non agere per interpositas morulas.* Est conclusio post alios Recentioris Suarez & Pontii hæc disputatione 53. numero 10.

PROBAT I. Pontius, cujus

I. RATIO est auctoritas Aristotelis quinti Physicorum textu 39. ubi Philosophus docet, motum propriè dictum esse continuum, & tamen nullus motus, est magis propriè dictus, quam alterationis.

RESPONDERI potest. Agere illic Aristotelem, de motu locali, qui est propriissimè motus. Imò ibidem

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur Objectiones.

itidem 8. Physicorum textu 20. dicit, quod asserere aliquid continuo alterari, sit valde manifestis adversari.

II. RATIO ejusdem est. Successio in qualitate oritur ex divisibilitate ipsius, ac qualitatibus sibi oppositis. Sed est divisibilis in infinitum. Ergo non potest ulla ipsius pars in instanti produci. Illa enim pars quæ produceretur, haberet plures partes, & consequenter haberet principium successionis.

RESPONDETUR I. potest. In principiis multorum continuum non componitur ex partibus in infinitum divisibilibus, sed ex punctis finitis. Sed quidquid sit de hoc, aliunde argumentum non convincit, distinguendæ enim sunt hæ duæ propositiones. Res divisibilis habet successionem entitativam. Et Res divisibilis non nisi divisibiliter, & successivè produci potest. Prior propositio est vera, posterior autem non probatur ab arguente.

III. RATIO Ejusdem est. Quia sequitur agens naturale debite applicatum passo, pro aliquo tempore nihil in ipso producere quod est absurdum.

RESPONDENT aliqui huic argumento, quod posita illa morula intendatur nonnisi effectus. *Hec responsio*

NON SATISFACIT. Quia fieri potest quod producat aliquid incapax intercessionis. Videtur item hoc esse mera divinatio. Deinde si potest tunc intendi effectus, cur & non produci.

RESPONDENT alii II. Producit tunc dispositionem. *Sed hæc responsio*

NON SATISFACIT. Quia fieri potest, quod nulla alia prærequiratur dispositio, ut si primæ dispositiones producerentur, vel si nulla sit ad effectum requisita dispositio, v.g. ad ponendum lumen in aëre.

RESPONDETUR III. Posita debita dispositione agere agens, negabitur autem inter has debitas dispositiones, non esse interceptionem morularum. Nihilominus

PROBATUR II. Argumento negativo, quia scilicet ex una parte nulla experientia, & nulla ratio suadet requiri, vel tanquam dispositiones, vel tanquam modum agendi istas morulas. Ex altera parte necessarium agens, nisi sit impedimentum semper agit, quod impedimentum habere illud à morulis, nec ratio, nec experientia probat, per quod restauratur etiam ratio Pontii, ad negativum principium illam reducendo.

PROBATUR III. Iis rationibus, quæ allata in materia de Continuo, contra ejus morulas.

OBJECIT I. Arriaga. Si ignis applicatus alicui magnæ trabi, continenter omnibus momentis in eam operaretur, eam calefaciendo, in primo, verbi gratia, instanti primam superficiem, in secundo secundam, & sic de aliis, deberet tota trabs in ictu oculi usque ad finem calefieri, quia in ictu oculi, sunt tot instantia, quot superficies in una trabe, quia sol, in ictu oculi conficit unam vel duas leucas spatii, & in quolibet instanti non potest de novo conficere, nisi unicum indivisibile spatium. Ergo ignis singulis instantibus, unam superficiem de novo calefaceret, & in ictu oculi totam trabem percurrir.

RESPONDETUR. Supponit hoc argumentum aliquid, quod in nostris principiis est falsum, nempe trabem constare indivisibilibus. Sed etiam hoc posito, nondum convincit argumentum, quia fieri potest, ut in primo instanti propter resistantiam passi, non possit formam intentam producere, & propter limitatam agendi spheram, non potest agere in partem aliquotam, idque simul, sed nonnisi successivè ad eam pervadendo, licet sine ulla morula desistentis actionis. Deinde hoc argumentum, dum probat suam sententiam, hoc ipso illam improbabilem reddit, quia si valet calculatio argumenti, sequitur infinite pluribus morulis, & instantibus otari ignem, & quodcumque agens necessarium, quam agat. Sequetur alia calculatione probos, demus lignum tripalmare, computetur quoties illud in duabus leucis contineatur, si ergo sol duas leucas conficit in ictu oculi, ignis calefacere debuisset illud lignum, minus ictu oculi, & citius, toties quoties, & quot partibus minus est lignum tripalmare, duabus leucis. Ergo si non ignescit illud lignum referendum est in morulas. Ergo istæ morulæ notabiliter perceptibiles, plures sunt quam instantia, quibus calefacit ignis. Ergo ulterius sequitur, quod plures, verbi gratia, plumas, vel fila tenuia non possit comburere ignis in illa duratione ictus oculi, quam comburere, quia habet plura instantia, in quibus non agit quam agit. Sequitur item, quod quamvis interdum possit tardius agere, non tantum ob morulas, sed etiam ob resistantiam passi, nonquam tamen poterit citius, quia habet præfixas velocitatis metas, per alligationem ad statas morulas. Sequitur item, quod interdum per plures morulas, quiescente igne, si illi applices intra illas morulas digitum, non sis illum adustus. Neque valet si dicas propter citissimam transactionem illarum morularum, reassumere actionem ignem, semperque

† (C)

sequi